

c) Teprve okolkované karty hrací smějí se dopravit do místa prodeje, pokud se týká, dáti do prodeje (§ 8 cit. zák.).

4. Přestupky zákona:

Přestoupí-li se tento zákon, předepíše se buďto zvýšený poplatek bez zavedení trestního řízení, nebo se provede trestní řízení dle ustanovení zákona trestního o přestupcích důchodkových.

a) Jestliže kdo karty neokolkované nebo neuzavřené úřední známkou pro potřebu v tuzemsku vydražuje, prodává, rozděljuje, nabývá, vědomě uschovává (srv. rozh. spr. dv. s. ze dne 27. března 1886 č. 649), nebo hraje s kartami neokolkovanými, pokutován býti má bez zavedení trestního řízení na základě nálezu, kterým se konstatuje přestupek zákona, padesátornásobným obnosem zkráceného poplatku.

Hostinští a jiné osoby, v jichž místnostech se po živnostensku hracích karet užívá, mají být potrestáni peněžitou pokutou od 100—300 zl., jestliže se v jich místnostech nebo bytech s jich vědomím hrálo s neokolkovanými kartami (§ 13) (srv. rozh. ze dne 27. března 1886 č. 649).

b) Ve příříčině všech ostatních přestupků zákona mají průchod ustanovení zákona důchodkového, při čemž dlužno dbáti modifikací vytčených v §§ 15 a 20 cit. zák.

c) Škodlivé následky přestupků zákona promlčují se ve 3 létech od okamžiku, kdy přestupek spáchán byl (rozh. ze dne 27. března 1886 č. 649); avšak promlčení jednoduchých poplatků nastupuje teprve ve lhůtách stanovených v zák. ze dne 18. března 1878 č. 31 ř. z. pro promlčení kolků a přímých poplatků (§ 21).

Nařízením min. fin. ze dne 8. října 1884 č. 174 ř. z. změněny byly rakouské uzavírací známky; nařízením min. fin. ze dne 23. dubna 1886 č. 68 zavedeny byly nové uzavírací známky v Uhrách a dle nař. min. fin. ze dne 10. září 1893 č. 142 ř. z. opraven byl text uherských známek uzavíracích.

Poplatky kolkové z podání.

I. Ustanovení všeobecná.

Předmětem zvláštní dávky, kterou sluší zapraviti dle § 4 lit. A) p. 1 popl. z. v kolcích pevným obnosem, jsou dle § 1 lit. D) zák. ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z. a dle pol. saz. 43 změněné zákonem ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z. všechna podání soukromých osob, která podávají se u zeměpána, u říšské rady, u zastupitelstev zemských, krajských, župních, okresních aneb obecních, nebo u úřadů zřízených k obstarávání jich záležitostí, u veřejných ústavů nebo u úředních osob místo jich zastupujících (ku př. notáři jako soudní komisaři nař. min. sprav. a fin. ze dne 29. října 1859 č. 57 ř. z. z r. 1859). Kolku užiti se má na první straně každého archu podání před odevzdáním a dojdou-li podání z cizozemska opatřená poplatkem, sluší je kolkovati prve, než jsou protokolována (§§ 4 a 5 nař. min. fin. ze dne 28. března 1854 č. 70 ř. z., rozh. spr. s. dv. ze dne 26. dubna 1881 č. 737 sb. »Budwinski« č. 1081, rozh. ze dne 3. listopadu 1891 č. 3454 sb. »Budwinski« č. 6216).

Přepíše-li se známka kolková ve smyslu § 3 cit. nař., není to sice chybou, avšak též ne nutností; leč nepřepsané známky kolkové jest úřední pečeti v černé barvě přetisknouti (§ 6 cit. nař.), což mají na starosti podací protokoly a výpravny veřejných ústavů a úřadů (§ 7 cit. nař.).

II. Ustanovení zvláštní.

1. Zvláštní způsob co do zapravení kolků přiznán jest nařízením min. fin. ze dne 9. ledna 1869 č. ř. z. kolku podléhajícím podáním podávaným ve formě telegramů. V tomto případě dlužno totiž podati obyčejné podání vystihující úplně nebo ve výtahu obsah telegramu a opatřené známkami kolkovými připadajícími na telegram a nápisem »doplňovací kolek za telegram následujícího obsahu« do 8 dnů po dojití telegramu u onoho úřadu, na nějž telegram byl zaslán (srv. k tomu nař. min. fin. ze dne 19. dubna 1882 č. 42 ř. z. ohledně Uher, a nař. min. fin. ze dne 8. července 1884 č. 127 ř. z. ohledně Bosny a Hercegoviny. Ve příčině poplatku kolkového na podáních obsažených na kuponech poštovních poukázek viz výn. min. fin. ze dne 30. dubna 1873 č. 6152 č. 13 ř. z., srv. rozh. ze dne 4. ledna 1881 č. 16).

2. Žádosti o reprodukování: Bylo-li nějaké podání již odevzdáno nebo o něm projednáváno, nesmí se znova podati změněno nebo nezměněno ani doplněno jsouc, leč by se znova zapravil onen kolek, který přiměřen jest povaze podání (§ 36 zák. ze dne 9. února 1850); vrátí-li však úřad podání k doplnění, podléhá předepsanému kolku z podání podle zvláštní povahy tohoto podání ona žádost, kterouž se předkládá podání úřadu v reprodukční formě, neboť podání nějaké lze opětovně předložit dle § 36 zák. popl. jen jako přílohu nového podání náležitě okolkovaného dle zvláštní jeho vlastnosti (výn. min. fin. ze dne 24. března 1866 č. 9518 příl. č. 14; výn. min. fin. ze dne 24. listopadu 1893 č. 66773 příl. č. 35 a rozh. spr. s. dv. ze dne 26. září 1891 č. 3056).

Podá-li se více souhlasných exemplářů (stejnopisů, parí) téhož podání, podléhá druhý a každý další stejnopis jednoduchému kolku z podání dle p. s. 43 a) (po 50 kr.); je-li pro hlavní podání předepsán kolek menší, podléhají ony exempláře poplatku stanovenému pro podání hlavní (§ 40 zák. ze dne 9. února 1850 a pol. saz. 42 n).

4. Více osob smí podání učiniti společně jen tehdy, jsou-li v čas podání v takovém společenství, že lze je co do předmětu podání pokládati za jedinou osobu, nebo odvozují-li aspoň podanou žádost z důvodu právního všem jim společného (§ 33 zák. ze dne 9. února 1850), jinak musí býti podání opatřeno tolika kolky, kolik žadatelů jest podepsáno (srv. k tomu výn. min. fin. ze dne 15. října 1855 č. 28040 věst. č. 51 co do podání více dědiců).

5. Spojí-li se více proseb téže osoby v jednom podání, není to zpravidla důvodem k zapravení dávky dle počtu proseb (výn. min. fin. ze dne 25. listopadu 1850 č. 16130). Výjimku činí žádost za provedení různých zápisů do rejstříku obchodního (p. s. 43 lit. l) a výn. min. fin. ze dne 4. května 1861 č. 12097 věst. č. 23).

6. Formát papíru, na němž podání [se píše, nemá přesahovati plochu 1750 cm² na archu; je-li formát větší, dlužno za každý arch zapraviti poplatek, který převyšuje o 50 kr. poplatek připadající na normální velikost papíru; obnáší-li však normální poplatek méně než 50 kr., dlužno tento menší poplatek zapraviti obnosem dvojnásobným (§ 30 zák. ze dne 9. února 1850, § 2 připomenutí k ustanovením sazby změněným zákonem ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z., nař. min. obch. a fin. ze dne 26. května 1875 č. 83 ř. z.).

7. Zaplatiti poplatek kolkový jest povinen ten, v jehož jednání se od něho samého nebo od jeho zmocněnce podání podalo. Při společných podáních v jednání dvou nebo více osob postihuje tento závazek všechny osoby rukou nerozdílnou (§ 64 zák. ze dne 9. února 1850). Podal-li kdo jménem kohosi jiného nějaké podání, nejsa k tomu výslovně ani mlčky zmocněn, jest povinen zaplatiti poplatek kolkový ten, v jehož jednání podání se stalo, jestliže ono jednatelství bez příkazu výslovně nebo mlčky schválil, nebo z něho nějaký prospěch měl; jinak postihuje závazek ten jednatel (§ 65 zák. ze dne 9. února 1859). Solidárně se jmenovanými osobami ručí dále ještě za zapravení kolkového poplatku a za náležité užití kolku každá osoba, která podá jménem někoho jiného podání kolku podléhající (§ 71 zák. ze dne 9. února 1850, rozh. spr. s. dv. ze dne 28. listopadu 1882 sb. »Budwinski« č. 2298).

III. Následky opomenutého nebo nedostatečného kolkování.

Podá-li se nějaké podání (žádost) kolku podlehající nekolkovaná nebo nedostatečně kolkovaná, dlužno za podání ve věcech soudních přímo zapraviti trojnásobné předepsaného obnosu se srážkou obnosu v kolcích zaplaceného (§ 76 cit. zák.). Podání v mimosoudních záležitostech podlehající kolku, avšak bez kolku odevzdaná mají býti všeobecně přiložena ke spisům bez předchozího projednání úředního a bez vymáhání kolku; dojde-li však v zájmu strany k úřednímu projednání, vymáhati jest jen dvojnásobné předepsaného obnosu (§ 81 cit. zák., rozh. spr. s. dv. ze dne 8. února 1881 č. 142, sb. »Budwinski« č. 1004 ze dne 23. listopadu 1889 č. 3823 sb. »Budwinski« č. 4975 a ze dne 28. června 1892 č. 1639 sb. »Budwinski« č. 6703). Podání příliš nízko kolkovaná v záležitostech mimosoudních jsou rovna podáním soudním (výn. min. fin. ze dne 10. května 1851 č. 14545). Výměru poplatků za různá podání obsahuje p. s. 43 změněná zákonem ze dne 13. prosince 1862 č. 89. Tato položka stanoví jen poplatek za první arch (bod 2 připomenutí k sazbě zák. ze dne 9. února 1850), kdežto § 9 připomenutí k sazbě zák. ze dne 13. prosince 1862 obsahuje nařízení, že další archy podléhají kolku předepsanému pro první arch; obnáší-li však poplatek prvního archu více než 50 kr., podléhají další archy poplatku 50 kr. Výjimka stanovená § 21 zák. ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z., dle kteréhož při těch podáních soudních, jichž první arch opatřen býti musí kolkem 50 kr. nebo vyšším kolkem, další archy podléhají kolku 36 kr., zrušena byla § 1 cís. nař. ze dne 26. prosince 1897 č. 305 ř. z., dle kterého jsou podrobena podání soudní z každého archu kolku 1 korunovému.

IV. Nejdůležitější podání kolku podlehající jsou tato:

a) kolku 10 zl. podléhají podání (žádosti) o zápis nebo změnu firmy; o zápis smlouvy společenské do rejstříku obchodního; zápis firmy do obchodního rejstříku závodu odštěpeného (rozh. ze dne 29. listopadu 1890 č. 3058; ze dne 12. ledna 1892 č. 127).

b) kolku 5 zl. podléhají žádosti za udělení, potvrzení nebo přenesení šlechtictví, řádu, vyhotovení erbovní listiny, změnu jména nebo přenesení jména, žádosti za propůjčení důstojenství, čestných úřadů, čestných titulů, vyznamenání pro živnostenské podniky atd.; žádosti o zápis osoby ku podpisu firmy oprávněné do rejstříku obchodního, při čemž sluší zvlášť zaplatiti kolek 5 zl. za každou osobu oprávněnou, jejíž zápis má se provésti; žádost o zápis smluv svatebních, o zápis likvidatorů do rejstříka obchodního (p. s. 43 c), 1 a), l); rozh. spr. s. dv. ze dne 8. ledna 1878 č. 12

sb. »Budwinski« č. 188, výn. min. fin. ze dne 8. února 1893 č. 45304 příl. č. 2).

c) kolku 4 zl. podléhají: ohlášení živností ve Vídni a v místech, kde je více než 50.000 duší (zák. ze dne 9. července 1891 č. 97 ř. z., § 3);

d) kolku 3 zl. podrobeny jsou: žádosti o udělení, uznání nebo potvrzení privilegií; ohlášení živnosti v místech, kde je více než 10.000 duší (10.000—50.000) (p. s. 43 *c*), 2 a zák. ze dne 9. července 1891);

e) kolku 2 zl. podléhají: žádosti o propůjčení neb uznání rakouského státního občanství, o propůjčení občanského práva v některé obci, o přijetí ve svazek obce, ohlášení živnosti v místech čítajících více než 5000 duší (p. s. 43 *c*) 3 a zák. ze dne 9. července 1891).

f) kolku 1 zl. 50 kr. podléhají: všechny žádosti o zápis do knih veřejných ve příčině věcí nemovitých a práv jim na roveň postavených (rozh. spr. s. dv. ze dne 23. října 1878 č. 1643, sb. »Budwinski« č. 340; ze dne 22. listopadu 1881 č. 1892, sb. »Budwinski« č. 1212; ze dne 5. května 1885 č. 1198 sb. »Budwinski« č. 2541; ze dne 3. června 1890 č. 1848, sb. »Budwinski« č. 5354; dále ohlášení živnosti v místech čítajících do 5000 duší (p. s. 43 *k*) a zák. ze dne 9. července 1891);

g) kolku 1 zl. podřízena jsou: všechna odvolání proti rozhodnutí nebo opatření nižší stolice ke stolicí vyšší, pokud v sazbě výslovně nejsou podrobena vyššímu nebo nižšímu poplatku (rozh. v. dv. ze dne 4. ledna 1881 č. 3, sb. »Budwinski« č. 974; ze dne 17. listopadu 1880 č. 2275, sb. »Budwinski« č. 919; žádosti o povolení ku zřízení, rozšíření, změnu, přeměnu nebo zadlužení svěření (fideikomisu); žádosti o udělení pasů k dovozu, vývozu a průvozu soli kuchyňské, tabáku nebo střelného prachu a vůbec i jiného zboží, pokud se k tomu zvláštního povolení vyhledává; dále žádosti, jichž řádné vyřízení vymáhá vyhotovení ediktu (jako za příčinou veřejných dražeb); žádosti za odbývání veřejných zábav tanečních, za otevření hostinců, výčepů a kaváren přes policejní hodinu, žádosti za povolení výstav zvláštností, za povolení gymnastických a divadelních produkcí, koncertů za vstupné (p. s. 43 *h, f, e, d, b*), 2 popl. z.).

h) kolku 75 kr. podléhají: žádosti o zápis do veřejných knih, jestliže hodnota práva k zápisu podaného dosahuje obnosu 50 zl., obnosu toho však nepřevyšuje (§ 17 zák. ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z.);

i) kolku 50 kr. jsou podrobeny: rekursy ve sporech právních, jichž předmět nepřesahuje hodnoty 50 zl.; rekursy o zmateční stížnosti v řízení bagatelním co do obnosu pod 50 zl. (rozh. spr. s. dv. ze dne 21. září 1880 č. 1812, sb. »Budwinski« č. 858); všechna mimosoudní podání, která nejsou výslovně podrobena vyššímu nebo nižšímu poplatku (§ 19 zák. ze dne 29. února 1864 a § 1 zák. ze dne 24. května 1873 č. 97 ř. z.; p. s. 43 a 2 popl. z.);

k) kolku 36 kr. podléhají: stížnosti nebo rekursy z rozhodnutí o podáních, která směřují ku vymožení výměry poplatků nebo předepsání daně, nebo čelí proti správnosti anebo přiměřenosti předepsaného kolku nebo přímých poplatků; převyšuje-li daň nebo poplatek 50 zl.) p. s. 44 *q*) a § 17 zák. ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z.);

l) kolku 15 kr. podléhají: stížnosti nebo rekursy uvedené v předchozím odstavci, neobnáší-li daň nebo poplatek více než 50 zl. (p. s. 44 *q*);

m) kolku 12 kr. podrobeny jsou: soudní podání ve právních sporech, neobnáší-li hodnota sporného předmětu více než 50 zl. a není-li stanoven

výslovně poplatek vyšší; žádosti o vtělení přednosti exekučního práva zástavního na vtěleném již právu zástavním, nepřesahuje-li hodnota 50 zl. (§§ 17 a 19 zák. ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z.; výn. min. fin. ze dne 11. února 1893 č. 144 příl. č. 5 a rozh. spr. s. dv. ze dne 20. září 1887 č. 1449, sb. »Budwinski« č. 3653, ze dne 13. listopadu 1888 č. 3375, sb. »Budwinski« č. 4340, ze dne 23. června 1885 č. 1724, sb. »Budwinski« č. 2627 a rozh. ze dne 9. června 1885 č. 2054 sb. »Budwinski« č. 6014).

V. Důležitou změnu některých zákonných ustanovení o poplatcích soudních zavedlo cís. nařízení ze dne 26. prosince 1897 č. 305 ř. z. Dle tohoto nařízení podrobena jsou podání a protokoly v řízení soudním ve věcech sporných i nesporných každým archem podléhající doposud poplatku 36 kr. poplatku 1 koruny. Ostatní sazby poplatků za podání a za protokoly jsou nedotčeny. Povinnost kolková záhlaví (rubrik) podání a protokolů se zrušuje (§ 1 cit. nař.). Poplatku prosty jsou:

a) protokoly o ústním odvolacím nebo dovolacím řízení (§§ 493 a 509 odst. 2 civ. ř. soud.), nedostaví-li se k řízení žádná ze sporných stran a neprovádí-li se též žádný důkaz;

b) protokoly, které se sepisují v soudní kanceláři a neobsahují návrhu, o kterém soud má rozhodovati. Protokoly o ústních odporech v řízení upomínacím, jakož i protokoly o provedení exekučních úkonů jsou však ve všech případech kolku podrobeny;

c) návrhy na opravu soudních rozsudků a usnesení (§§ 419, 421 a 430 civ. ř. soud.).

Jednací protokol ve věcech nepatrných (§ 451 civ. ř. soud.) pokládán býti má za celek i tehdy, když bylo v jednání po několik dní pokračováno nebo po vysloveném skončení znova zahájeno a proto podléhá poplatku jen podle počtu archů k němu upotřebených. Jinak v platnosti trvají ustanovení § 32 zák. ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z. (§ 2 cit. nař. z r. 1897). Odvolací spis ve věcech nepatrných (§§ 448, 465 a 501 civ. ř. soud.) podroben jest poplatku 1 koruny z prvního archu.

V jiných případech zapraviti dlužno za odvolací spis (§§ 465 a 505 civ. ř. soud.) z prvního archu tyto poplatky:

1. má-li sporný předmět hodnotu do 50 k. — 1 k.,
2. » » » » od 50—100 k. — 2 k.,
3. » » » » » 100—400 k. — 5 k.,
4. » » » » » 400—1600 k. — 10 kr.,
5. » » » » přes 1600 k. — 20 k. (§ 6 cit.

nař. z r. 1897).

Poplatek z každého archu prostých soudních opisů stanovený v p. s. 2 a) aa) zák. ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. na 36 kr. zvyšuje se nyní na 1 korunu z každého archu (§ 6 cit. nař. z r. 1897).

Předloží-li se v řízení soudním listiny ve formě podání nebo přiloží-li se ku protokolu jakožto průvodní prostředky o prohlášení v něm obsažených, sluší to pokládati za soudní upotřebení, kdež pak listiny podmíněčně jsou od poplatku osvobozeny nebo podléhají podmíněčně menšímu poplatku (§ 8 cit. nař. z r. 1897).

Knihovní poznámky správy vnucené a poznámky o zahájení řízení dražebního (přístupu k řízení dražebnímu § 139 exek. ř.) dotčené v §§ 98 a 134 exek. ř. podléhají polovici poplatku, který bylo

by zapraviti za zápis práva zástavního pro pohledávku vymáhajícího věřitele, leda že by zástavní právo pro příslušnou pohledávku věřitelovu k věci do exekuce pojaté nebo k jiné věci nemovité již existovalo a poplatek za jeho zápis byl zapraven (§ 6 C), b) zák. ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z.). Poplatek podle toho zapravery započte se do poplatku za dodatečný zápis práva zástavního pro tutéž pohledávku, pokud se za tento zápis práva zástavního žádá před výmazem příslušné poznámky.

Knihovní poznámky prozatimní správy nemovitosti dané do dražby (§§ 158 a 161 exek. ř.), jakož i vnucené správy nařízené podle § 201 exek. ř. místo řízení dražebního, jsou poplatku prosty (§ 9 cit. nař. z r. 1897).

Vůbec má se v řízení soudním sporném při určování hodnoty předmětu sporného za příčinou vyměření poplatků postupovati podle §§ 54—60 jur. nor. Zejména ocenění sporného předmětu (§§ 56 odst. 2 a 59 jur. nor.) jest rozhodno pro vyměření poplatků (§ 60 odst. 4 jur. nor.). (Srv. k tomu § 10 cit. nař. z r. 1897.) V jiných případech počítá se hodnota sporného předmětu za účelem vyměření poplatku určitými sazbami. Tak počítá se při soudní výpovědi (§§ 560—564 civ. ř. soud.) hodnota najatého bytu na 100 korun, nepřesahuje-li lhůta výpovědní jednoho měsíce, jakož i v rozepřích, které se výlučně týkají výpovědi takové; táž sazba hodnoty (100 korun) má místo při sporech o služebnost bytu a o výměnek (§ 49 č. 3 jur. nor.) a konečně při sporech ze smluv služebních a námezdných.

Sazba 400 korun vytčena jest při jiných rozepřích spadajících v kompetenci soudů okresních, dále 1600 korun při sporech náležejících ku příslušnosti sborových soudů I. stolice, na 400 korun vyměřena jest hodnota při sporech příslušných před soudy sborové I. stolice týkající se však jen pohledávek v řízení exekucním a v konkursu. Konečně počítá se hodnota sporného předmětu při sporech svěřenských a lenních (§ 50 č. 4 a 5 jur. nor.) na 3200 korun (srv. § 11 cit. nař. z r. 1897). Posléze stanoví cís. nařízení z r. 1897 několik výjimek ze zásady, že původní hodnota sporného předmětu rozhodna jest pro poplatky ze všelikých úkonů řízení sporného (§ 12 cit. nař.).

VI. Zvláštnost shledáváme v p. s. 43 b 1 a l zák. ze dne 13. prosince 1862, dle kteréž přechází pevný poplatek za podání v proměnlivý a přímý poplatek v těchto dvou případech:

1. Činí-li při ohlášení živností 100/0 ročního obnosu přímé daně připadající na dotyčnou živnost bez přírážek více než pevný poplatek vy-padající na ohlášení dotyčné živnosti, sluší tento přebytek přímo s daní zapraviti.

2. Obnáší-li jednorocní zeměpanská daň z jistého podniku bez přírážek více než 100 zl., dlužno při zápisu firmy do rejstříku obchodního přímo zapraviti 100/0 z přebytku této daně.

VII. Co do osvobození od kolků z podání různiti jest osvobození osobní a věcná. Osvobozené osoby jsou v p. s. 75 zák. ze dne 9. února 1850 taxativně vypočteny, kdežto věcná osvobození vytčena jsou v p. s. 44 cit. zák. a lze je asi takto roztržiti: podání, jichž předmětem jsou jen soukromoprávní vztahy žadatelovy k obecním nebo ryze obchodní vztahy k průmyslovým podnikům erárním, k panstvím (doménám) státním nebo k veřejným fondům; podání, která nemají na zřeteli soukromý zájem jed-

notlivce, nýbrž především obecné blaho, ať již k udržení pořádku v soudnictví nebo v organismu správním. Sem náleží obzvláště udání (oznámení) škody hrozící státu, obci nebo veřejnému všeužitečnému ústavu, nebo k zachování práv jejich; oznámení činů neb opomenutí, jichž potrestání vymáhá zájem veřejný; stížnosti do osobního chování osob úředních; ospravedlnění osob těmito údaji obviněných; podání k úřadům poštovním a státním železničním nebo úřadům telegrafním s úmyslem, aby byly dopraveny, zaslány nebo doručeny dopisy nebo zboží; reklamace ve příčině seznamů volebních, služebních seznamů vojenských a seznamů porotců; podání v řízení celním, o dani potravní nebo v kontrolním řízení; petice na zeměpána, říšskou radu, sněm, zastupitelstva obecní, pokud jde o zájmy celých kategorií nebo tříd občanstva, o zájmy státu samého, zemí korunních neb obcí; podání v řízení o rozloučení svazku manželského na základě § 94 o. o. z.; podání směřující ku provedení výměry daní a poplatků nebo kterými se bere v odpor správnost nebo přiměřenost předepsaných kolků nebo přímých poplatků atd. (rozh. spr. s. dv. ze dne 23. února 1892 č. 618 ř. z., sb. »Budwinski« č. 6450).

Dalším důvodem osvobození jest chudoba, jako na př. při žádostech o udělení almužen, o propůjčení obročí chudinského, o přijetí do chudobinců, o osvobození od školného, o zřízení zástupce ex offio atd. (§ 13 cit. nař. z r. 1897). Sem náleží též osvobození podání při pozůstalostech, jestliže úhrnná pozůstalost beze srážky dluhů neobnáší více než 25 zl. Konečně tu uvéstí sluší úřední dopisování (korespondence). Srv. rozh. spr. s. dv. ze dne 5. října 1887 č. 2583, sb. »Budwinski« č. 3682; ze dne 21. března 1885 č. 714 sb. »Budwinski« č. 2470, ze dne 26. září 1885 č. 2275, sb. »Budwinski« č. 2689 a ze dne 23. listopadu 1889 č. 3823, sb. »Budwinski« č. 4975). Srv. též o tom četné zákony speciální, výnosy a rozhodnutí otištěná ve vydání popl. zák. při p. s. 43 a 44 vydaném ministerstvem finančním.

Je-li nějaké podání spolu právní listinou o jistém právním jednání, dlužno zaplatiti kromě kolku z podání současně též poplatek za toto právní jednání (p. s. 43 m).

Jsou-li k podáním podléhajícím kolku připojeny nějaké přílohy, podléhají tyto přílohy kolku 15 kr. a ve sporech právních až do 50 zl. kolku 10 kr. (§ 11 a p. s. 20 zák. ze dne 9. února 1850 č. 50 ř. z. a § 19 zák. ze dne 29. února 1864 č. 20 ř. z. Blíží viz ve článku Přílohy.

Poplatky kolkové z příloh viz Přílohy.

Poplatky kolkové z účtů viz Účty.

Poplatky soudní.

I. Pojem.

Poplatky soudní v širším smyslu jsou dávky, jež zapraviti jest těm, kdož dovolávají se pravomoci soudů. Platné zákony poplatkové rozumějí poplatky soudními pouze dávky, které vztahují se ku pravomoci soudů ve věcech občanských. Původní ustanovení zák. ze dne 13. prosince 1862 č. 89 ř. z. zrušena byla z části cís. nař. ze dne 26. prosince 1897 č. 305 ř. z.

II. Výměra poplatků.

1. Poplatky soudní vyměřují se z pravidla dle hodnoty předmětu sporného. Toliko ve sporech, jichž předmět způsobem v § 10 cit. cís. nař. oceniti se nedá, stanovena jest hodnota předmětu sporu přibližně určitým